TYDAL KOMMUNE

Saksnr: 2026/1233-4

Saksbehandler:
Alf Konrad Thode Skog

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Samarbeidsutvalget oppvekst	7/26	16.11.2026
Ungdomsrådet	5/26	16.11.2026
Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	23/26	16.11.2026
Utvalg for miljø og samfunn	28/26	19.11.2026
Formannskapet	128/26	23.11.2026
Kommunestyret		

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Vedlegg

1 Økonomiplan 2027-2030 med årsbudsjett 2027 inkl. Pris- og gebyrregulativet 2027

Kommunedirektørens innstilling

Tydal kommunestyre vedtar budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 – drift og investeringer – inneholdende følgende oversikter:

Drift,

Bevilgningsoversikter drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 4, 1. og 2. ledd.

Investeringer,

Bevilgningsoversikter investeringer – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 5, 1. og 2. ledd.

Økonomisk oversikt – drift,

Økonomisk oversikt – drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 6.

Tydal kommunestyre fordeler midler på rammeområder som følger i 2027 – jf. bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5 – 4 – 2. ledd:

Kommunedirektør,	28 922
Oppvekst,	32 210
Helse og omsorg,	45 028
Næring og kultur,	0
Teknikk og miljø,	26 217
Felles pensjon m.m.,	3 151
Generelle driftsinntekter,	-28 095
Finans,	3 025

Sum,	110 458

1 000 kroner.

Rammene er eksklusive bruk av ubundne fonds.

Pris- og gebyrregulativet for kommunale tjenester m.m. – 2027 – vedtas slik som det inngår i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Tydal kommune skriver ut eiendomsskatt for eiendomskatteåret 2027 etter eiendomsskatteloven § 3 – første ledd – bokstav d, som følger:

> «berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum».

Tydal kommune gjør i 2026 ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer, for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objektene etter nye takster i 2027.

Nye takster vil foreligge i midten av januar 2027.

Tydal kommunestyre gjør i månedsskiftet januar – februar 2027, sitt endelige vedtak – basert på utfallet av takseringen – om det skal skrives ut eiendomsskatt på næringseiendommer i 2027.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille – jf. eiendomsskatteloven § 11, første ledd, første setning.

Eiendomsskattevedtekter for Tydal kommune – vedtatt av Tydal kommunestyre i møte 18. juni 2026 – sak nr. 48/2026 – gjelder for eiendomsskatteåret 2027.

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer – jf. eiendomsskatteloven § 25, første ledd – med forfall 20. april og 20 oktober 2027.

Det tas opp følgende lån i 2027:

Investeringslån – 20 millioner kroner.

Startlån – 3 millioner kroner.

Lånene avdras i forhold til de til enhver tid gjeldede vilkår.

PS 7/2026 Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Samarbeidsutvalget oppveksts behandling av sak 7/2026 i møte den 16.11.2026:

Behandling

Økonomisjef Alf Thode Skog orienterte i saken.

Samarbeidsutvalget oppvekst har ingen innspill til budsjettet.

Innstilling

Tydal kommunestyre vedtar budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 – drift og investeringer – inneholdende følgende oversikter:

Drift,

> Bevilgningsoversikter drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 4, 1. og 2. ledd.
>
> Investeringer,
>
> Bevilgningsoversikter investeringer – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 5, 1. og 2. ledd.
>
> Økonomisk oversikt – drift,
>
> Økonomisk oversikt – drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 6.

Tydal kommunestyre fordeler midler på rammeområder som følger i 2027 – jf. bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5 – 4 – 2. ledd:

Kommunedirektør,	28 922
Oppvekst,	32 210
Helse og omsorg,	45 028
Næring og kultur,	0
Teknikk og miljø,	26 217
Felles pensjon m.m.,	3 151
Generelle driftsinntekter,	-28 095
Finans,	3 025

Sum,	110 458

1 000 kroner.

Rammene er eksklusive bruk av ubundne fonds.

Pris- og gebyrregulativet for kommunale tjenester m.m. – 2027 – vedtas slik som det inngår i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Tydal kommune skriver ut eiendomsskatt for eiendomskatteåret 2027 etter eiendomsskatteloven § 3 – første ledd – bokstav d, som følger:

> «berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum».

Tydal kommune gjør i 2026 ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer, for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objektene etter nye takster i 2027.

Nye takster vil foreligge i midten av januar 2027.

Tydal kommunestyre gjør i månedsskiftet januar – februar 2027, sitt endelige vedtak – basert på utfallet av takseringen – om det skal skrives ut eiendomsskatt på næringseiendommer i 2027.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille – jf. eiendomsskatteloven § 11, første ledd, første setning.

Eiendomsskattevedtekter for Tydal kommune – vedtatt av Tydal kommunestyre i møte 18. juni 2026 – sak nr. 48/2026 – gjelder for eiendomsskatteåret 2027.

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer – jf. eiendomsskatteloven § 25, første ledd – med forfall 20. april og 20 oktober 2027.

Det tas opp følgende lån i 2027:

Investeringslån – 20 millioner kroner.

Startlån – 3 millioner kroner.

Lånene avdras i forhold til de til enhver tid gjeldede vilkår.

PS 5/2026 Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Ungdomsrådets behandling av sak 5/2026 i møte den 16.11.2026:

Behandling

Ungdomsrådet tar kommunedirektørens innstilling til orientering., med følgende kommentarer:
- Ungdomsrådet støtter viktigheten av et godt barnehagetilbud
- Det er viktig å legge til rette for tilstrekkelig fritidstilbud til barn og unge.

Vedtak

Ungdomsrådet tar kommunedirektørens innstilling til orientering., med følgende kommentarer:

- Ungdomsrådet støtter viktigheten av et godt barnehagetilbud
- Det er viktig å legge til rette for tilstrekkelig fritidstilbud til barn og unge.

PS 23/2026 Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelses behandling av sak 23/2026 i møte den 16.11.2026:

Behandling

Økonomisjef Alf Skog orienterte i saken.

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling

Tydal kommunestyre vedtar budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 – drift og investeringer – inneholdende følgende oversikter:

Drift,

Bevilgningsoversikter drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 4, 1. og 2. ledd.

Investeringer,

Bevilgningsoversikter investeringer – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 5, 1. og 2. ledd.

Økonomisk oversikt – drift,

Økonomisk oversikt – drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 6.

Tydal kommunestyre fordeler midler på rammeområder som følger i 2027 – jf. bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5 – 4 – 2. ledd:

Kommunedirektør,	28 922
Oppvekst,	32 210
Helse og omsorg,	45 028
Næring og kultur,	0
Teknikk og miljø,	26 217
Felles pensjon m.m.,	3 151
Generelle driftsinntekter,	-28 095
Finans,	3 025

Sum,	110 458

1 000 kroner.

Rammene er eksklusive bruk av ubundne fonds.

Pris- og gebyrregulativet for kommunale tjenester m.m. – 2027 – vedtas slik som det inngår i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Tydal kommune skriver ut eiendomsskatt for eiendomskatteåret 2027 etter eiendomsskatteloven § 3 – første ledd – bokstav d, som følger:

«berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum». _

Tydal kommune gjør i 2026 ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer, for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objektene etter nye takster i 2027.

Nye takster vil foreligge i midten av januar 2027.

Tydal kommunestyre gjør i månedsskiftet januar – februar 2027, sitt endelige vedtak – basert på utfallet av takseringen – om det skal skrives ut eiendomsskatt på næringseiendommer i 2027.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille – jf. eiendomsskatteloven § 11, første ledd, første setning.

Eiendomsskattevedtekter for Tydal kommune – vedtatt av Tydal kommunestyre i møte 18. juni 2026 – sak nr. 48/2026 – gjelder for eiendomsskatteåret 2027.

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer – jf. eiendomsskatteloven § 25, første ledd – med forfall 20. april og 20 oktober 2027.

Det tas opp følgende lån i 2027:

Investeringslån – 20 millioner kroner.

Startlån – 3 millioner kroner.

Lånene avdras i forhold til de til enhver tid gjeldede vilkår.

PS 28/2026 Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Utvalg for miljø og samfunns behandling av sak 28/2026 i møte den 19.11.2026:

Behandling

Økonomisjef Alf Konrad Thode Skog orienterte i saken.

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 tas enstemmig til orientering.

Innstilling

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 tas til orientering.

PS 128/2026 Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Formannskapets behandling av sak 128/2026 i møte den 23.11.2026:

Behandling

Ingrid Osgjelten (Senterpartiet) fremmet følgende forslag:

Betaling SFO:

1. - 3. klasse, 0 - 12 timer: 0,- (statlig regulert)

4. klasse, 0 - 12 timer: 500,-

1. - 3. klasse, over 12 timer: 400,-

4. klasse, over 12 timer: 1000,-

Kostpenger over 13timer/uke: 350,-

Kostpenger 0-12 timer/uke: 240,-

Enkeltdager: 150,-/dag (gjelder også barn med fastplass i skolens ferier)

Enkelttimer: 40,- pr. time

Søskenmoderasjon:

Det gis 30 % reduksjon for 2. barn og 50 % for øvrige barn.

Dersom barna har ulikt tilbud, skal det betales full pris for det største tilbudet, mens det gis størst moderasjon fordelt minste tilbudet. Det gis ikke moderasjon i kostpenger eller kjøp av enkelttimer.

For barn på fast plass på SFO gis det to måneder betalingsfri.

For forslaget stemte 5: Camilla B. Sundt (AP), Gunnbjørn Berggård (AP), Even Østbyhaug (SP), Ingrid Osgjelten (SP), Jens Arne Kvello (SP).
Dermed ble forslaget vedtatt.

Camilla B. Sundt (Arbeiderpartiet) fremmet følgende forslag:

Forslag budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030.

Forslag 1:

Barnehage:

1. Kommunedirektøren bes legge fram et konsept for ny barnehage i januar/februar 2027.
2. Konseptet skal inneholde en tidsplan for fortløpende bygging av ny barnehage.
3. Det gis fullmakter til å innhente nødvendig ekstern bistand til planlegging og gjennomføring.
4. Finansiering tas opp sammen med fastsetting av reviderte inntektsanslag.

Forslag 2:

Skole:

1. Kommunedirektøren bes legge fram et konsept for skolen med status, vedlikehold, rehabilitering og investeringer i januar/februar 2027
2. Konseptet skal inneholde en tidsplan for fortløpende gjennomføring av tiltakene.
3. Det gis fullmakter til å innhente nødvendig ekstern bistand til planlegging og gjennomføring.
4. Finansiering tas opp sammen med fastsetting av reviderte inntektsanslag.

Begrunnelse:

Tydal kommune står overfor helt ekstraordinære utfordringer. Disse er av positiv karakter. Vi har ennå ikke utformet framtidige mål med denne utviklingen for lokalsamfunnet Tydal. En slik prosess vil kunne startes i full bredde med en sak om stedsutvikling, slik det er bebudet fra kommunedirektøren. Det er viktig at prosessen kommer i gang på bredt grunnlag, så snart som mulig.

Vi må fortløpende satse alt på å legge til rette for en positiv utvikling, med helt nye rammebetingelser. Noe av det viktigste er å få til bosetting og rekruttering. Spesielt er det viktig at familier får vilkår som gjør det attraktivt å bosette seg i Tydal.

Presset på kommunen for å få dette til er her og nå. Noe vil ta litt tid. Men vi må jobbe godt for at viktige tiltak ikke skal ta lengre tid enn nødvendig. Det er svært viktig å gi de riktige signalene om hva som kan forventes, både innad i kommunen og eksternt.

Her er barnehage og skole av helt sentral betydning. Familier bosetter seg ikke uten positive perspektiver på oppvekstvilkår. **Derfor kan vi ikke ta oss tid til å vente med det som er påkrevet å gjøre på disse områdene.**

Kommunens økonomi viser seg å bli langt bedre fra 2027 og de kommende årene enn det som var kjent da budsjettforslaget ble satt opp. Økningene i inntekter må betraktes som relativt sikre over tid. Det skal derfor være forsvarlig økonomisk å gjennomføre investeringene på den måten vi foreslår.

Forslagene kan øke presset på en administrasjon som allerede har svært mange tiltak som skal gjennomføres framover. Det er derfor viktig at det gis fullmakter til å engasjere ekstra ressurser.

Tydal Arbeiderparti

23.11.2026.

For forslaget stemte 5: Camilla B. Sundt (AP), Gunnbjørn Berggård (AP), Even Østbyhaug (SP), Ingrid Osgjelten (SP), Jens Arne Kvello (SP).
Dermed ble forslaget vedtatt.

Innstilling:

Kommunedirektørens innstilling

Tydal kommunestyre vedtar budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 – drift og investeringer – inneholdende følgende oversikter:

Drift,

Bevilgningsoversikter drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 4, 1. og 2. ledd.

Investeringer,

Bevilgningsoversikter investeringer – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 5, 1. og 2. ledd.

Økonomisk oversikt – drift,

Økonomisk oversikt – drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 6.

Tydal kommunestyre fordeler midler på rammeområder som følger i 2027 – jf. bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5 – 4 – 2. ledd:

Kommunedirektør,	28 922
Oppvekst,	32 210
Helse og omsorg,	45 028
Næring og kultur,	0
Teknikk og miljø,	26 217
Felles pensjon m.m.,	3 151
Generelle driftsinntekter,	-28 095
Finans,	3 025

Sum,	110 458

1 000 kroner.

Rammene er eksklusive bruk av ubundne fonds.

Pris- og gebyrregulativet for kommunale tjenester m.m. – 2027 – vedtas slik som det inngår i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Tydal kommune skriver ut eiendomsskatt for eiendomskatteåret 2027 etter eiendomsskatteloven § 3 – første ledd – bokstav d, som følger:

«berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum».

Tydal kommune gjør i 2026 ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer, for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objektene etter nye takster i 2027.

Nye takster vil foreligge i midten av januar 2027.

Tydal kommunestyre gjør i månedsskiftet januar – februar 2027, sitt endelige vedtak – basert på utfallet av takseringen – om det skal skrives ut eiendomsskatt på næringseiendommer i 2027.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille – jf. eiendomsskatteloven § 11, første ledd, første setning.

Eiendomsskattevedtekter for Tydal kommune – vedtatt av Tydal kommunestyre i møte 18. juni 2026 – sak nr. 48/2026 – gjelder for eiendomsskatteåret 2027.

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer – jf. eiendomsskatteloven § 25, første ledd – med forfall 20. april og 20 oktober 2027.

Det tas opp følgende lån i 2027:

Investeringslån – 20 millioner kroner.

Startlån – 3 millioner kroner.

Lånene avdras i forhold til de til enhver tid gjeldede vilkår.

For forslaget stemte 5: Camilla B. Sundt (AP), Gunnbjørn Berggård (AP), Even Østbyhaug (SP), Ingrid Osgjelten (SP), Jens Arne Kvello (SP).
Dermed ble innstillingen vedtatt.

Formannskapet 23.11.2026

Innstilling

Betaling SFO:

1. - 3. klasse, 0 - 12 timer: 0,- (statlig regulert)

4. klasse, 0 - 12 timer: 500,-

1. - 3. klasse, over 12 timer: 400,-

4. klasse, over 12 timer: 1000,-

Kostpenger over 13timer/uke: 350,-

Kostpenger 0-12 timer/uke: 240,-

Enkeltdager: 150,-/dag (gjelder også barn med fastplass i skolens ferier)

Enkelttimer: 40,- pr. time

Søskenmoderasjon:

Det gis 30 % reduksjon for 2. barn og 50 % for øvrige barn.

Dersom barna har ulikt tilbud, skal det betales full pris for det største tilbudet, mens det gis størst moderasjon fordelt minste tilbudet. Det gis ikke moderasjon i kostpenger eller kjøp av enkelttimer.

For barn på fast plass på SFO gis det to måneder betalingsfri.

Forslag budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030.

Forslag 1:

Barnehage:

1. Kommunedirektøren bes legge fram et konsept for ny barnehage i januar/februar 2027.
2. Konseptet skal inneholde en tidsplan for fortløpende bygging av ny barnehage.
3. Det gis fullmakter til å innhente nødvendig ekstern bistand til planlegging og gjennomføring.
4. Finansiering tas opp sammen med fastsetting av reviderte inntektsanslag.

Forslag 2:

Skole:

1. Kommunedirektøren bes legge fram et konsept for skolen med status, vedlikehold, rehabilitering og investeringer i januar/februar 2027

2. Konseptet skal inneholde en tidsplan for fortløpende gjennomføring av tiltakene.

3. Det gis fullmakter til å innhente nødvendig ekstern bistand til planlegging og gjennomføring.

4. Finansiering tas opp sammen med fastsetting av reviderte inntektsanslag.

Kommunedirektørens innstilling

Tydal kommunestyre vedtar budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 – drift og investeringer – inneholdende følgende oversikter:

Drift,

Bevilgningsoversikter drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 4, 1. og 2. ledd.

Investeringer,

Bevilgningsoversikter investeringer – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 5, 1. og 2. ledd.

Økonomisk oversikt – drift,

Økonomisk oversikt – drift – jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v., § 5 – 6.

Tydal kommunestyre fordeler midler på rammeområder som følger i 2027 – jf. bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5 – 4 – 2. ledd:

Kommunedirektør,	28 922
Oppvekst,	32 210
Helse og omsorg,	45 028
Næring og kultur,	0
Teknikk og miljø,	26 217

Felles pensjon m.m.,	3 151
Generelle driftsinntekter,	-28 095
Finans,	3 025
Sum,	110 458

1 000 kroner.

Rammene er eksklusive bruk av ubundne fonds.

Pris- og gebyrregulativet for kommunale tjenester m.m. – 2027 – vedtas slik som det inngår i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Tydal kommune skriver ut eiendomsskatt for eiendomskatteåret 2027 etter eiendomsskatteloven § 3 – første ledd – bokstav d, som følger:

«berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum».

Tydal kommune gjør i 2026 ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer, for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objektene etter nye takster i 2027.

Nye takster vil foreligge i midten av januar 2027.

Tydal kommunestyre gjør i månedsskiftet januar – februar 2027, sitt endelige vedtak – basert på utfallet av takseringen – om det skal skrives ut eiendomsskatt på næringseiendommer i 2027.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille – jf. eiendomsskatteloven § 11, første ledd, første setning.

Eiendomsskattevedtekter for Tydal kommune – vedtatt av Tydal kommunestyre i møte 18. juni 2026 – sak nr. 48/2026 – gjelder for eiendomsskatteåret 2027.

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer – jf. eiendomsskatteloven § 25, første ledd – med forfall 20. april og 20 oktober 2027.

Det tas opp følgende lån i 2027:

Investeringslån – 20 millioner kroner.

Startlån – 3 millioner kroner.

Lånene avdras i forhold til de til enhver tid gjeldede vilkår.

Protokolltilførsel fra Tydal Arbeiderparti

Begrunnelse for forslag:

Tydal kommune står overfor helt ekstraordinære utfordringer. Disse er av positiv karakter. Vi har ennå ikke utformet framtidige mål med denne utviklingen for lokalsamfunnet Tydal. En slik prosess vil kunne startes i full bredde med en sak om stedsutvikling, slik det er bebudet fra kommunedirektøren. Det er viktig at prosessen kommer i gang på bredt grunnlag, så snart som mulig.

Vi må fortløpende satse alt på å legge til rette for en positiv utvikling, med helt nye rammebetingelser. Noe av det viktigste er å få til bosetting og rekruttering. Spesielt er det viktig at familier får vilkår som gjør det attraktivt å bosette seg i Tydal.

Presset på kommunen for å få dette til er her og nå. Noe vil ta litt tid. Men vi må jobbe godt for at viktige tiltak ikke skal ta lengre tid enn nødvendig. Det er svært viktig å gi de riktige signalene om hva som kan forventes, både innad i kommunen og eksternt.

Her er barnehage og skole av helt sentral betydning. Familier bosetter seg ikke uten positive perspektiver på oppvekstvilkår. **Derfor kan vi ikke ta oss tid til å vente med det som er påkrevet å gjøre på disse områdene.**

Kommunens økonomi viser seg å bli langt bedre fra 2027 og de kommende årene enn det som var kjent da budsjettforslaget ble satt opp. Økningene i inntekter må betraktes som relativt sikre over tid. Det skal derfor være forsvarlig økonomisk å gjennomføre investeringene på den måten vi foreslår.

Forslagene kan øke presset på en administrasjon som allerede har svært mange tiltak som skal gjennomføres framover. Det er derfor viktig at det gis fullmakter til å engasjere ekstra ressurser.

Tydal Arbeiderparti

23.11.2026.

Bakgrunn
Kommunedirektøren legger sitt forslag til budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 fram til behandling og vedtak av formannskapet og kommunestyret.

Disse saker legges fram som meldingssaker rett etter budsjettet og økonomiplanen:

- Budsjett for interkommunalt samarbeid i Værnesregionen.
- Budsjett for kontrollarbeidet.
- Budsjett for Neadalen kirkelige fellesråd – kommunale tilskudd til Den Norske Kirke og gravplasser, gravlunder og krematorier.
- Budsjett for Tydal Næringsselskap AS.
- Næringsfondet – status pr. 1.1.2026, bevegelser i 2026, status pr. 31.12.2026 og planlagt bruk i 2027.

Lenke til budsjett- og økonomiplanframlegget i «Framsikt» Kommunedirektørens forslag.

Det økonomiske og finansielle opplegget i budsjett- og økonomiplanperioden, bygger på prognoser og andre forutsetninger i blant annet tidligere budsjetter og økonomiplaner, regjeringens utkast til statsbudsjett for 2027 og kommunale o.a. rammebetingelser om utskriving av eiendomsskatt og salg av konsesjonskraftmengde.

Kommunedirektøren presenterer – i samsvar med gjeldende økonomireglement – budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 på rammenivå.

Det innebærer:

Driftsbudsjettet er satt opp på og vedtas pr. rammeområde.

Økonomisk ramme er netto driftsramme – som er summen av driftsutgifter fratrukket driftsinntekter i det enkelte rammeområde.

Samme prinsipp gjelder også for andre deler av driftsbudsjettet.

Kommunedirektøren disponerer driftsrammen i samsvar med forutsetninger som presentert i budsjett- og økonomiplanframlegget og kommunestyrets avsluttende vedtak i saken.

Som en hovedregel dekkes netto utgiftseffekter av drifts- og tjenesteendringer i budsjettåret ved omprioriteringer innen fastsatt økonomisk ramme.

Bare ved endrede premisser for eksisterende virksomhet og nye oppgaver, gjøres korreksjoner av økonomisk ramme.

Kommunedirektøren rapporterer på økonomisk status og utvikling pr. 30.4, 31.8., 31.10 og i årsberetningen, og foreslår i disse sammenhenger tiltak for å opprettholde økonomisk balanse og bærekraft.

Tydal kommune har i flere år hatt en stabil og solid økonomi.

Store inntekter p.a. av eiendomsskatt av kraftanleggene og kraftnettet og salg av konsesjonskraft, har gitt høye netto driftsresultater og disposisjonsfond og lav netto lånegjeld.

Tydal kommune er en av et lite antall kommuner, som har stått i en økonomisk særstilling blant landets kommuner.

Det endrer seg i 2026 – 2028.

Tydal kommune ferdigstiller i mai 2027 Tydalhuset for 332,605 millioner kroner.

Det er finansiert på denne måte:

Kompensasjon av merverdiavgift,	kr.	64 500
Investeringstilskudd i Husbanken,	"	65 000
Disposisjonsfond,	"	51 105
Ubundet investeringsfond,	"	7 000
Investeringslån,	"	145 000

Sum,	kr.	332 605

1 000 kroner.

Tydal kommune anvender nesten 60 millioner kroner av sin egenkapital/sine fonds og mer enn fordobler sin langsiktige lånegjeld for å finansiere Tydalshuset.

Det medfører en vekst i netto finansutgifter – renter og avdrag av nye låneforpliktelser og tap av renteinntekter av bankinnskudd – på omkring 13,5 – 14,0 millioner kroner p.a. (avhengig av rentenivå) fra 2027 og 2028.

Økningen i netto finansielle utgifter er svært stor – ca. 3,39 prosent av brutto budsjett som det er i 2027.

Tydal kommune er nødt til å gjøre tiltak for å opprettholde økonomisk og finansiell bærekraft, stabilitet og soliditet i økonomiplanperioden.

Regjeringen endret i mai 2026 forvaltningspraksis for kommuners adgang til å ta ut konsesjonskraft – slik at datasentere ikke lenger inngår i definisjonen for alminnelig elektrisitetsforsyning.

Det medfører at Tydal kommune på et tidspunkt ikke kan utnytte og selge all sin konsesjonskraft på ca. 110 414 MwH.

Hvis det gjennomføres som forutsatt, har det alvorlige og til dels dramatiske konsekvenser for kommunens inntekter.

Tiltak

Budsjettet og økonomiplanen inneholder flere strategier og tiltak for å opprettholde økonomisk og finansiell bærekraft, stabilitet og soliditet.

Det innebærer:

- Et omfattende omstillingsprosjekt av den kommunale organisasjonen og virksomheten.

- Realisasjon av drifts- og andre synergieffekter av at Tydal kommunes virksomhet i stor grad samlokaliseres i Tydalhuset fra mai 2027.

- Et prosjekt for stedsattraktivitet som en katalysator for videre nærings- og samfunnsutvikling – herunder å rekruttere og beholde arbeidskraft for både kommunal og annen virksomhet og etablere trivelige, funksjonelle og gode bo- og andre miljøer for de som ønsker å bosette seg i kommunen.

- Ny alminnelig taksering av kraftnettet og næringseiendommer gjøres i tidsrommet oktober 2026 – januar 2027 – for å kunne skrive ut eiendomsskatt på disse objekter etter nye satser for 2027.

  Forhåpentlig medfører det høyere eiendomsskatteinntekter allerede i 2027.

- Fokusere på tiltak for å opprettholde størrelsesorden på brutto og netto konsesjonskraftsinntekter både på kortere sikt (2027 – 2030) og lengere sikt (etter 2030).

Kommunedirektøren viser til budsjettet og økonomiplanen og enkeltsaker i 2026 og 2027 for oppfølgning av de strategier og tiltak som beskrevet i strekpunktene.

I budsjettet og økonomiplan forslås etablert eiendomsskatt også på næringseiendommer i 2027.

De nye takster for kraftnettet og næringseiendommer foreligger først i januar 2027.

Kommunedirektøren legger i det perspektivet – i samsvar med formannskapets og kommunestyrets vedtak i sakskomplekset i 2026 – opp til at det gjøres et nytt og endelig vedtak om næringsobjektene skal gjøres til for eiendomsskatt i månedsskiftet januar – februar 2027.

Kraftnettet legger kommunedirektøren til grunn at vil ha eiendomsskatt uansett etter nye satser framover.

Eiendomsskattesatsen for både kraftnettet og næringseiendommer (hvis skatt på de siste enheter blir realisert) er 7 promille i 2027.

Eksisterende drift og virksomhet

Den eksisterende drift og virksomhet er i all hovedsak videreført fra budsjett 2026 og økonomiplan 2026 – 2029.

Det vises i denne forbindelse til vedlagte budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030.

Økonomisk og finansiell utvikling i 2027 og 2027 – 2030

Kommunedirektøren legger fram et budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 i balanse og med positive netto driftsresultater hvert enkelt år.

Disposisjonsfondet styrkes fra 2028 – etter at det i 2025 – 2027 er tappet med mer enn 50 millioner kroner for å finansiere Tydalshuset.

Netto driftsresultat som faktisk størrelse og andel av brutto driftsinntekter:

	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat (faktisk størrelse - 1 000 kroner),	2,463	8,109	7,189	7,779
Netto driftsresultat (andel av brutto driftsinntekter),	0,98	3,43	3,05	3,29

Millioner kroner og prosent.

Disposisjonsfondet som faktisk størrelse og andel av brutto driftsinntekter:

	2027	2028	2029	2030
Disposisjonsfond (faktisk størrelse - mill. kroner),	67,540	72,661	76,862	81,653
Disposisjonsfond, (andel av brutto driftsinntekter),	26,89	30,79	32,56	34,56

Millioner kroner og prosent.

Tydal kommune har med disse størrelsene fortsatt en bærekraftig, stabil og solid kommuneøkonomi i 2027 – 2030.

Grunnlaget for denne konklusjonen er vurderinger og premisser som de går fram av budsjett- og økonomiplanframlegget.

Pris- og gebyrregulativet

Kommunedirektøren har lagt pris- og gebyrregulativet for 2027 inn i budsjett- og økonomiplanframlegget.

Det utfyller tallene i budsjettet og økonomiplanen.

Kommunestyret vedtar pris- og gebyrregulativet som en del av budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030.

Investeringer

Tydal kommune ferdigstiller Tydalshuset i 2027.

Det er foreslått bevilget 92,605 millioner til tiltaket i 2027.

Kommunedirektøren tilrår å realisere låneopptak i 2027 med 20 millioner kroner – i samsvar med det som var forutsatt i budsjett 2026 og økonomiplan 2026 – 2029.

Ytterligere investeringslån forutsettes ikke tatt opp i 2028 – 2030.

Det innebærer at langsiktig lånegjeld reduseres med ca. 28 millioner kroner fra toppen i 2027 og fram til utgangen av 2030.

Kommunedirektøren har det som et av tiltakene for å opprettholde økonomisk bærekraft, stabilitet og soliditet framover.

Det legges opp til å gjøre rehabiliterings- o.l. arbeider på Tydal barnehage og Tydal skole i 2027 – 2030 – før det deretter på basis av konseptutredninger kan gjøres større prosjekter på anleggene fra 2030 og utover.

Mere langsiktige tiltak har altså en horisont på 3 – 6 år.

Selvkostinvesteringer er i hovedsak videreføringer fra tidligere budsjetter og økonomiplaner.

I de nærmeste årene, har Tydal kommune høyt på sin dagsorden å fastsette hovedplaner for vann og avløp og drifts- og vedlikeholdsplaner for bygg og veier.

Det kan gi mer strukturerte og systematiske drifts- og vedlikeholdstiltak på objektene.

Kommunedirektøren foreslår å ta opp startlån til videre utlån med 3 millioner kroner i 2027 og 2029.

Behandlingsplan for budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030

Det er fastsatt denne behandlingsplanen for budsjettet og økonomiplanen:

- 2. november 2026 – Framlegging av kommunedirektørens forslag i formannskapet.
- 2. – 23. november 2026 – Behandling i råd, utvalg og politiske grupper.
- 23. november 2026 – Formannskapets innstilling.
- 10. desember 2026 – Kommunestyrets behandling og vedtak av budsjett- og økonomiplansaken.

Kommunedirektørens vurderinger

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027 – 2030 er utarbeidet digitalt i virksomhetsstyringssystemet «Framsikt» – som det etter hvert er en målsetting også å ta i bruk som planleggings- og rapporteringsverktøy i større målestokk.

Papirutgave av budsjett- og økonomiplanframlegget er tilgjengelig i politisk sekretariat på forespørsel.

Kommunedirektøren opprettholder med sitt budsjett- og økonomiplanframlegg kommunal virksomhet som den er etablert.

Det er grunnlag for fortsatt økonomisk og finansiell bærekraft i 2027 – 2030 – på forutsetninger og premisser som de går fram av budsjett- og økonomiplandokumentet.